Tervrajz - az Árkád Bazár homlokzati díszítéséhez

Adattár - Rajz- és tervgyűjtemény

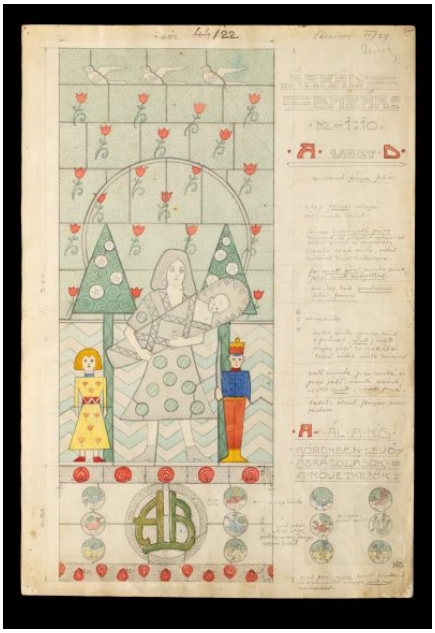
Leltári szám:	KRTF 74.1-2
Alkotó:	Nikelszky, Géza (1877 - 1966) / tervező Vágó, József (1877 - 1947) / tervező Vágó, László (1875 - 1933) / tervező
Készítés ideje:	1909
Készítés helye:	Pécs
Jelzés:	1. jobbra fent: Pécs 1909 M 27 Nikelszky; jobbra lent NG monogram 2. jobbra fent: Pécs 1909 VI. 30 Nikelsszky
Anyag:	papír
Technika:	akvarell; ceruza
Méretek:	magasság: 59,8 cm szélesség: 43,4 cm magasság: 30 cm szélesség: 43,2 cm

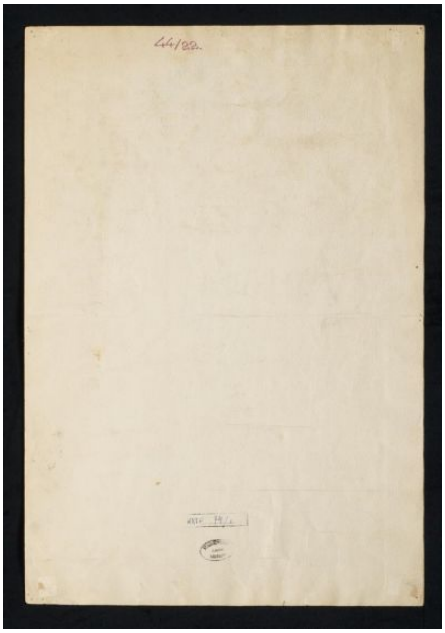
Budapesten, a Dohány u. 22-24. szám alatt található az egykor „Árkád Bazárnak” nevezett saroképület. A „premodern” irányzatot képviselő Vágó László és József testvérpár által tervezett lakó-és üzletház építése 1908-ban kezdődött. Illés Ferenc, a megbízó az 1859-es alapítású „Kismarty és Illés” játékkereskedő társulás Kerepesi úti áruháza helyett a belvárosban kívánt reprezentatív, új épületet emeltetni. Ennek színvonalas fenntartását a lakások bérleti díjával kiegészített jövedelme megfelelően biztosította. Vágóék, felhasználva a legújabb technika adta lehetőségeket, a házat vasbetonvázas szerkezetre építették. Ezzel egyben a funkciót jól tükröző, könnyed külső megjelenést is biztosítani tudták. A játékosságot tovább fokozta a homlokzat lineárisan figurális díszítése. A dekoráció bizonyos részeiről Nikelszky Géza által szignált vázlatok maradtak fenn. Az 1:10 léptékű tervek a színekre vonatkozó aprólékos, szöveges utasításokat is tartalmaznak. Az U alakú rajz a fiúk mesevilágába vezet. Építőkockákból emelt bástyák és tornyok előtt két oldalról egy-egy karikát hajtó, csákós legényke nevet egymásra. Közöttük hintalovon nyargaló majmocska, kismacska és ólomkatonák serege. Ez a kombináció az épületen kétszer ismétlődik, s az alsó három szintet összefogó pillérsor közötti ablakpárt kereteli. A másik rajzon a lányszoba játékai vonulnak fel: különféle babák, kis gazdájukkal. A homlokzaton-szintén megkettőzve-az előzőleg említett ablakok melletti, téglalap alakú mezőket töltik ki. Alattuk az épület nevének ÁB monogramja, madaras korongokkal körülvéve. Mindkét terven a „Pécs, 1909. VI. 27” felirat olvasható. A színes kerámiaburkolat elemei ugyanis a pécsi Zsolnay gyárban készültek. A homlokzat további dekorációi-a tető alatti sávon, az erkélyeken és az oszlopokon-a második világháború alatt elpusztultak.

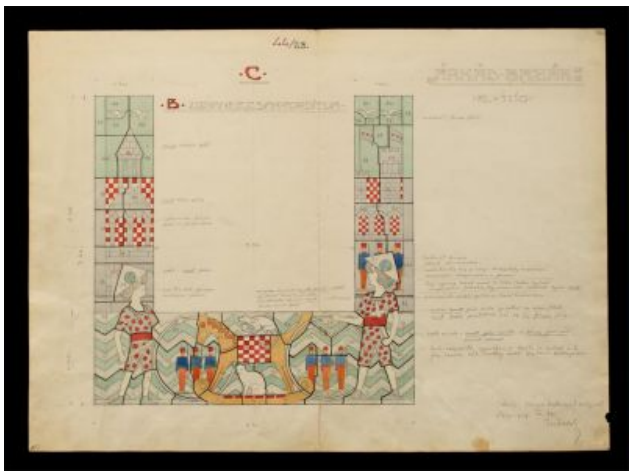
Irodalom

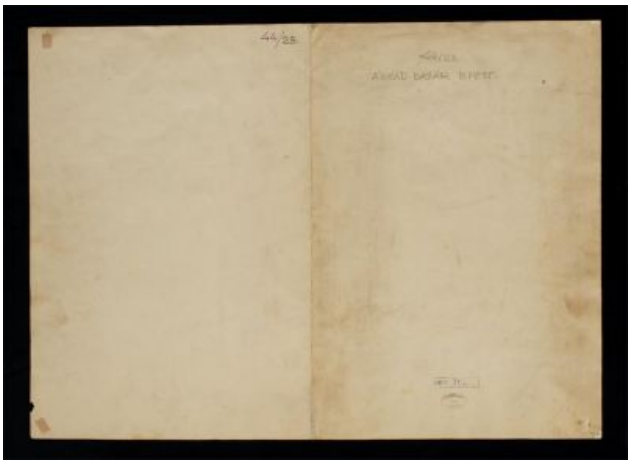
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.237. (Ács Piroska)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum